

Verksamhetsberättelse för 2016

Centrum för medeltidsstudier vid Stockholms universitet

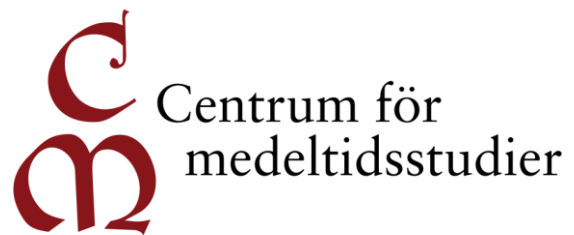
Sammanställd av

Fredrik Charpentier Ljungqvist

sekreterare vid Centrum för medeltidsstudier

Stockholms
universitet

Inledning

Centret ska verka för att främja mångvetenskaplig medeltidsforskning, där perspektiv, temata, metoder, teorier och färdigheter från olika områden integreras. Tidsramen är vid, från senantik till tidig renässans, liksom den ämnesmässiga förankringen (arkeologi, franska, grekiska, historia/ekonomisk historia, italienska, konstvetenskap, kulturgeografi, kvartärgeologi, latin, naturgeografi, nordiska språk, numismatik och tyska). Tyngdpunkten ligger på Europa, men även andra kulturområden beaktas inom den givna tidsramen. Verksamheten avses omfatta symposier, seminarier och kurser med en internationell räckvidd och utvecklas genom riktade projekt, genomförda av enskilda forskare eller grupper av forskare i samverkan. Verksamheten finansieras i första hand med externa medel.

Styrelse och administrativa resurser

Centrum för medeltidsstudier vid Stockholms universitet hade vid utgången av verksamhetsåret 2016 följande styrelse och administrativa resurser:

Föreståndare

Professor Kurt Villads Jensen

Historiska institutionen

Sekreterare

Fil.dr. Fredrik Charpentier Ljungqvist

Historiska institutionen

Styrelse

Professor Anders Andrén (ordförande)

Institutionen för arkeologi och antikens kultur

Professor Elisabeth Wåghäll-Nivre

Institutionen för slaviska och baltiska språk, finska, nederländska och tyska

Professor Anders Cullhed

Kungliga Vitterhetsakademien

Doktorand Gwendolyne Knight Keimpema

Historiska institutionen

Fil.dr Erika Kihlman

Romanska och klassiska institutionen

Fil.dr Mia Åkestam

Institutionen för kultur och estetik

Docent Fredrik Svanberg

Historiska museet

Styrelsemöten

Under verksamhetsåret 2016 har centrets styrelse haft tre stycken protokollförda och stadgeenligt utlysta sammanträden. Samtliga sammanträden ägde rum på Stockholms universitet. Information om vad som avhandlades vid sammanträdena står att finna i protokollen som finns upplagda på www.medeltid.su.se.

Medeltidsrådet

Sedan 1996 har det funnits en rådgivande nämnd för Medeltidsseminariet som sedan centret inrättats döpts om till Medeltidsrådet och alltså har ansvaret för att styra inriktningen på programmet för Medeltidsseminariet. I Medeltidsrådet ingår företrädare för de ämnen vid Stockholms universitet där medeltidsrelaterad forskning för närvarande bedrivs. Det ingår också företrädare för de ämbetsverk och museer i Stockholm som bedriver medeltidsrelaterad verksamhet. Vid utgången av verksamhetsåret 2016 hade Medeltidsrådet följande sammansättning:

Föredragande: Professor Kurt Villads Jensen
Historiska institutionen

Sekreterare: Fil.dr. Fredrik Charpentier Ljungqvist
Historiska institutionen

Professor Anders Andréén
Institutionen för arkeologi och antikens kultur

Docent Björn Gunnarson
Institutionen för naturgeografi och kvartärgeologi

Docent Anders Bengtsson
Romanska och klassiska institutionen

Docent Gabriela Bjarne Larsson
Historiska institutionen

Fil.dr Johan Berg
Kulturgeografiska institutionen

Doktorand Gwendolyne Knight Keimpema
Historiska institutionen

Professor Anders Cullhed
Institutionen för kultur och estetik

Professor Elisabeth Wåghäll-Nivre
Institutionen för baltiska språk, tyska och finska

Docent Bo Franzén
Ekonomisk-historiska institutionen

Fil.dr Jonatan Pettersson
Institutionen för svenska och flerspråkighet

Docent Claes Gejrot
Riksarkivet

Antikvarie fil.dr Elisabeth Regner
Historiska museet

Fil.dr Erika Kihlman
Romanska och klassiska institutionen

Professor Olof Sundqvist
Institutionen för etnologi, religionshistoria och
genusvetenskap

Docent Magnus Källström
Riksantikvarieämbetet

Fil.dr Mia Åkestam
Institutionen för kultur och estetik

Finansiering

Centrum för medeltidsstudier vid Stockholms universitet har tidigare erhållit ekonomiskt stöd från Marianne och Marcus Wallenbergs Stiftelse, Torsten Söderbergs Stiftelse, Ragnar Söderbergs Stiftelse och Kungl. Vitterhetsakademin. Medeltidsseminariets verksamhet finansieras delvis genom särskilt anslag från Humanistiska fakulteten.

Medeltidsseminarier

Centrum för medeltidsstudier vid Stockholms universitet ansvarar för att driva det tvärvetenskapliga Medeltidsseminariet som är öppet för medeltidsintresserade både inom och utanför universitetet. Under verksamhetsåret 2016 hölls 20 stycken seminarier:

Måndagen den 15 februari talade Cordelia Heß, Institutionen för historiska studier, Göteborgs universitet, och Jonathan Adams, Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet, om ”Judar och muslimer i det medeltida Skandinavien och Baltikum”.

Måndagen den 29 februari talade Kati Kallio, Det Finska Litteratursällskapet, Helsingfors, om ”Assumptions of medieval oral poetics in the diocese of Åbo” och Tuomas Lehtonen, Det Finska Litteratursällskapet, Helsingfors, om ”16th-century reformers, folk beliefs and new forms of singing”.

Måndagen den 7 mars talade Jeff Love, Institutionen för svenska och flerspråkighet, Stockholms universitet, om ”The Medieval Nordic Legal Dictionary: One Year In”.

Måndagen den 4 april hölls mini-seminariet ”Byzantine Northern Lights: on interdisciplinary approaches to Byzantine studies, in Sweden and Denmark” med Jonas Johnsen Helgason

Christensen, Barbara Crostini, Jonas Thungren Lindbärg, Helena Bodin, Anne Karahan och Kurt Villads Jensen.

Måndagen den 11 april talade Massimiliano Bampi, Università Ca'Foscari, Venedig, om "Översättningsverksamhet och aristokratisk ideologi i det medeltida Norden".

Måndagen den 18 april talade Neil Price, Institutionen för arkeologi och antik historia, Uppsala universitet, om "The Viking Phenomenon: a ten-year research programme".

Måndagen den 2 maj talade Paula Pinto, University of Porto, om "Knightly orders on the Iberian Peninsula"

Måndagen den 9 maj presenterade Mats Malm, Göteborgs universitet, och professor Håkan Ulfgård, Linköpings universitet, artiklar kring magister Mathias' (ca 1300–1350) verk. Seminariet var ett samarrangemang med Äldre textseminariet.

Måndagen den 23 maj talade Margaretha Nordquist, Historiska institutionen, Stockholms universitet, om "Senmedeltidens rimkrönikor – maktkamp och ideologi".

Måndagen den 30 maj talade Anne D. Hedeman, University of Kansas, om "Visualizing the Past in the Grandes chroniques de France".

Måndagen den 5 september talade Jón Viðar Sigurðsson, Universitetet i Oslo, om "Knud den Store 1000 år senare. Harald Hårdråde 950 år senare".

Måndagen den 12 september talade Core Dietl, Universität Giessen, om "Staging the Death of Saints and Sinners on Early Lutheran Stage: ‚Ein Dialogus oder Gespreche von dem absterben Friderici Staphyli‘ (1565)".

Måndagen den 19 september talade Kenneth Svensson, Medeltidsmuseet, om "Utgrävningarna på Slussen".

Måndagen den 26 september talade Peter Spufford, Cambridge University, om "Debasement and trade in the Middle Ages". Seminariet var ett samarrangemang med Uppsala

myntkabinett/Gustavianum, Kungliga Myntkabinettet i Stockholm, Institutet för Näringslivsforskning i Stockholm, samt Institutionen för kulturvetenskaper/Linnéuniversitetet och Göteborgs numismatiska förening.

Måndagen den 10 oktober talade Paul Cobb, University of Pennsylvania, om ”Crusading seen from the Muslim perspective”. Seminariet var ett samarrangemang med Kungl. Vitterhetsakademin.

Måndagen den 24 oktober talade Gunnar Almevik, Institutionen för kulturvård, Göteborgs universitet, om ”Förändringar av träbyggnadsteknik och kyrkorum under medeltiden”. Seminariet var ett samarrangemang med Stads- och kommunhistoriska institutet.

Måndagen den 31 oktober talade Bo Franzén och Johan Söderberg, Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet, om ”Stockholms fastighetspriser 1297–1600”.

Måndagen den 14 november talade Anthony Lappin, Maynooth University, om “Was Muhammad the Antichrist? A late medieval sensation and its origins”.

Måndagen den 28 november talade Virginia Langum, Umeå universitet och Swedish Collegium for Advanced Study, Uppsala, om ”Labout and Lovesickness in Medieval mysticism”.

Måndagen den 12 december talade Nora Berend, Cambridge University, om ”The myths of St. Stephen of Hungary”.

Förutom seminarierna arrangerade Centrum för medeltidsstudier en internationell konferens om iberisk historia, ”Friends and enemies”, den 14–16 mars 2016, en doktoranddag tillsammans med Göteborgs universitet den 30–31 maj 2016 med deltagare från flera lärosäten, samt en exkursion till Sigtuna den 26 augusti 2016.

Pågående avhandlings- och forskningsprojekt

Disputerade forskare och doktorander som arbetar med medeltidsämnen från mer än 15 olika discipliner vid Stockholms universitet är affilierade till centret. Tematiken i forskningen är

bred: språkliga studier rörande medeltida översättningspraktik, syntax, lexikografi, retorik, diplomatik, paleografi och editionsfilologi; litterära och filosofiska undersökningar av medeltida fiktionsteori, konstprosa och poesi, logik, teologi och politiskt tänkande; studier av medeltida konsthantverk, konstteori och byggnadskonst; undersökningar av det medeltida landskapet, dess organisation och de materiella resursernas utnyttjande.

Följande pågående forskningsprojekt, bedrivna av disputerade forskare, har vid utgången av verksamhetsåret 2016 rapporterats till centret:

- ”Delade värden” (arkeologi, numismatik).
- ”Heliga Birgittas uppenbarelser på fornsvenska” (nordiska språk).
- ”Intervoven communities of Knowledge: Early Modern Travellers to Scandinavia (1450–1750)” (tyska).
- ”Korstågsromantik som politisk agenda: 1200-talets gotländska mynt” (numismatik).
- ”Krig og korstog” (historia).
- ”Lös och fast egendom i senmedeltidens Sverige” (historia, ekonomisk historia).
- ”Medeltida fiktionsteori” (litteraturvetenskap).
- ”Medeltida schackallegorier” (historia).
- ”Medieval Nordic Legal Dictionary (MNLD) – Ordbok till de nordiska medeltidslagarna” (nordiska språk).
- ”Något gammalt, något blått, något lånat, något fått”. Ädelmetalldepåer som livsbiografier från Skandinaviens yngre järnålder (arkeologi, numismatik).
- ”Political thought and political action: Scandinavia and Scotland in the later Middle Ages” (historia).
- ”Sakralisering af landskab” (historia).
- ”Stockholm och dess omgivning under medeltiden” (arkeologi, historia, kulturgeografi).
- ”Sveriges mynthistoria före cirka 1100–1318” (ekonomisk historia).
- ”Svenska studenter vid utländska universitet under medeltiden” (historia, latin).
- ”Text till tiden! Medeltida texter i kontext – då och nu” (historia, nordiska språk).
- ”Vadstena – space, place and presence” (konstvetenskap).
- ”Öst–Väst: Intellectuella beröringspunkter mellan Persien och Västeuropa” (historia).
- ”Østersøkorstog” (historia).

- ”Översättningen av latinets absoluta ablativ och förekomsten av satsförkortningar under medelfranskan” (franska).

Följande pågående avhandlingsprojekt har vid utgången av verksamhetsåret 2016 rapporterats till centret:

- ”Arbete i ben, horn och tänder. Djur, hantverk och nätverk i Mälardalen, cirka 750 till 1300” (arkeologi).
- ”Broken Order: Shapeshifting as Social Imagery in the Medieval North” (historia).
- ”Coin-pendants in Viking Age Scandinavia” (numismatik).
- ”Ett rum utan utsikt – fönster och upplevelser av ljus under medeltid och tidigmodern tid” (arkeologi).
- ”Från Lödöse till Uleåborg – Sveriges och Finlands urbanisering 1200–1610” (historia).
- ”I rikets tjänst – Rekryteringen av militär personal i Sverige 1450–1550” (historia).
- ”‘Institution, text och genre’. En texthistorisk undersökning av kanslistilen i Stockholms stads tänkeböcker” (nordiska språk).
- ”Hallen var lyst i helig frid”. Om interaktionen mellan gudar och jättar belyst ur en fornnordisk hallmiljö” (religionshistoria).
- ”Med öga för publiken. Moralisk fostran i Heliga Birgittas och de svenska predikanternas exempelberättelser c:a 1340–1500” (historia).
- ”Medieval Gardens in the North – Images and Reality” (arkeologi).
- ”Moneta Lundensis. Myntningen i Lund under Hardeknut, Magnus den gode och Sven Estridsen cirka 1035–1050. En stampstudie” (numismatik).
- ”Politics of Aristocracy and Chivalry: Ideology and Political Identities in Narrative Sources from Castile-León and Sweden, c. 1275–1350” (historia).
- ”Taking God to Heart. Emotion and Gender as Lay Ideals in 16th century Swedish Devotional Literature” (historia).
- ”Økonomisk endring i middelalderen – med fokus på individ og samfunn, og samspillet mellom disse” (numismatik).

Publikationer

Under verksamhetsåret 2016 har de forskare som är anknutna till Centrum för medeltidsstudier vid Stockholm universitet publicerat de vetenskapliga och populärvetenskapliga arbeten som är listade nedan. För att det, i händelse av att flera författare står bakom en publikation, ska framgå vilka som är anknutna till centret är dessa författare markerade i fet stil. Centrets forskare har publicerat sig på danska, engelska, finska, svenska och tyska.

Vetenskapliga böcker

Andersson, Roger, *Heliga Birgittas texter på fornsvenska: Birgittas uppenbarelser. Bok 2* (Stockholm: Sällskapet Runica et mediævalia, 2016): 147 sidor.

Holm, Olof, Hansson, Georg & Kalin, Christer, *Böter och fredsköp. Jämtlands och Härjedalens saköreslängder 1601–1645* (Östersund: Jämtlands läns fornskriftsällskap och Landsarkivet, 2016): 368 sidor.

Jensen, Brian Møller, *Lectionarium Placentinum. Temporale. Pars hiemalis: Edition of a Twelfth Century Lectionary for the Divine Office* (vol 1) (Florens: SISMELE, 2016): 478 sidor.

Jensen, Brian Møller, *Lectionarium Placentinum. Temporale. Pars hiemalis: Edition of a Twelfth Century Lectionary for the Divine Office* (vol 2) (Florens: SISMELE, 2016): 408 sidor.

Ljungqvist, Fredrik Charpentier, *Lagfäst kungamakt under högmedeltiden. En komparativ internordisk studie* (Stockholm: Institutet för rättshistorisk forskning, 2016): 540 sidor.

Sundqvist, Olof, *An Arena for Higher Powers: Ceremonial Buildings and Religious Strategies for Rulership in Late Iron Age Scandinavia* (Leiden: Brill 2016): 647 sidor.

Villads Jensen, Kurt, *Crusading at the Edge of Europe. Denmark and Portugal c. 1000–c. 1250* (New York: Routledge, 2016): 384 sidor.

Vetenskapliga artiklar i tidskrifter med refereeförfarande

Andersson, Gunnar, **Källström, Magnus** & Näversköld, Kerstin O., ”Runstensfyndet från Björkö by”, *Fornvännen* 111 (2016): 102–117.

Büntgen, Ulf, Myglan, Vladimir, **Ljungqvist, Fredrik Charpentier**, McCormick, Michael, Di Cosmo, Nicola, Sigl, Michael, Jungclauss, Johann, Wagner, Sebastian, Krusic, Paul J., Esper, Jan, Kaplan, Jed O., de Vaan, Michiel A. C., Luterbacher, Jürg, Wacker, Lukas, Tegel, Willy & Kirilyanov, Alexander, ”Cooling and societal change during the Late Antique Little Ice Age from 536 to around 660 AD”, *Nature Geoscience* 9 (2016): 231–236.

Cullhed, Anders, ”Dante, Imagination, Shadows”, i **Brian Møller Jensen**, Marianne Pade, **Anders Cullhed** & Anders Hallengren (red.), *Fiction and Figuration in High and Late Medieval Literature* (Rom: Edizioni Quasar, 2016): 93–106.

- Esper, Jan, Krusic Paul J., **Ljungqvist, Fredrik Charpentier**, Luterbacher, Jürg, Carrer, Marco, Cook, Ed, Davi, Nicole K., Hartl-Meier, Claudia, Kirilyanov, Alexander, Konter, Oliver, Myglan, Vladimir, Timonen, Mauri, Treydte, Kerstin, Trouet, Valerie, Villalba, Ricardo & Yang, Bao, "Ranking of tree-ring based temperature reconstructions of the past millennium", *Quaternary Science Reviews* 145 (2016): 134–151.
- Edberg, Rune & **Karlsson, Johnny**, "Bone skates and young people in Birka and Sigtuna", *Fornvännen*, 111 (2016): 7–16.
- Eyice, Mari**, "Sixteenth Century Conference, Vancouver, 22–25 oktober 2015", *Historisk Tidskrift*, 2 (2016): 370–371.
- Hellmann, Lena, Nikolaev, Agafonov, **Ljungqvist, Fredrik Charpentier**, Churakova, Olga, Düthorn, Elisabeth, Esper, Jan, Hülsmann, Lisa, Kirilyanov, Alexander V., Moiseev, Pavel, Myglan, Vladimir S., Nikolaev, Anatoly N., Reinig, Frederick, Schweingruber, Fritz, Solomina, Olga, Tegel, Willy & Büntgen, Ulf, "Diverse growth trends and climate responses across Eurasia's boreal forest", *Environmental Research Letters* 11 (2016): 074021, doi:10.1088/1748-9326/11/7/074021.
- Holm, Olof**, "Materiell kultur och samisk etnicitet. En källkritisk kommentar till Hilde Rigmor Amundsen och Kristin Os", *Heimen* 53 (2016): 96–99.
- Holm, Olof**, "Hyveljärn eller samisk skinnskrapa? Ett gåtfullt eggverktyg från järnåldern", *Arkeologi i norr* 15 (2016): 63–89.
- Holm, Olof**, "Stalotomterna, samerna och Hålogalands stormän", *Fornvännen* 111 (2016): 201–204.
- Karlsson, Johnny**, "Ben- och hornhantverk i Birka och Sigtuna: nätverk manifesterade i råvaruanvändning", *Situne Dei. Årsskrift för Sigtunaforskning och historisk arkeologi* (2016).
- Katrantsiotis, Christos, Norström, Elin, Holmgren, Karin, **Risberg, Jan** & Skelton, Alasdair, "High-resolution environmental reconstruction in SW Peloponnese, Greece, covering the last c. 6000 years: Evidence from Agios Floros fen, Messenian plain", *The Holocene* 26 (2016): 188–204.
- Kitzler Åhfeldt, Laila**, "Rune Carvers and Local mobility", *Viking and Medieval Scandinavia* 11 (2016): 143–182.
- Kitzler Åhfeldt, Laila**, "Åsmund Kåresson – en sällskaplig runristare", *Situne Dei. Årsskrift för Sigtunaforskning och historisk arkeologi* (2016): 26–39.
- Källström, Magnus**, "Bär den norska Vangstenen ett Ragnaröksmotiv?", *Fornvännen* 111 (2016): 268–271.
- Källström, Magnus**, "Den målade runtexten i Torpa kyrka (Ög 218)", *Futhark. International Journal of Runic Studies* 6 (2016): 177–182.
- Källström, Magnus**, "Gravhällsfragmentet från Tornby i Fornåsa i Östergötland och utvecklingen av några medeltida runformer", *Futhark. International Journal of Runic Studies* 6 (2016): 107–142.
- Källström, Magnus**, "Till tolkningen av ristarsignaturen på G 343 från S:t Hans ruin i Visby", *Futhark. International Journal of Runic Studies* 6 (2016): 171–176.

- Källström, Magnus**, ”Runor i puts – några nyfynd från Gotland och Västergötland”, *META Historiskarkeologisk tidskrift* 2016: 35–50.
- Källström, Magnus & Gustavson, Helmer**, ”Runbleck från Sigtuna. Några nyfynd från Svarta jorden och museets magasin”, *Situne Dei* 1016: 14–25.
- Ljungqvist, Fredrik Charpentier**, Krusic, Paul J., Sundqvist, Hanna S., Zorita, Eduardo, Brattström, Gudrun & Frank, David, ”Northern Hemisphere hydroclimatic variability over the past twelve centuries”, *Nature* 532 (2016): 94–98.
- Luterbacher, J., Werner J.P., Smerdon, J.E., Barriopedro, D., Fernández-Donado, L., González-Rouco, F.J., **Ljungqvist, F.C.**, Büntgen, U., Zorita, E., Wagner, S., Esper J., Frank, D., Barriendos, M., Bertolin, C., Bothe, O., Brázdil, R., Camuffo, D., Dobrovolný, P., Gagen, M., García-Bustamante, E., Ge, Q., Gómez-Navarro, J.J., Guiot, J., Hao, Z., Hegerl, G., Holmgren, K., Jungclauss, J.H., Klimenko, V.V., Martín-Chivelet, J., McCarroll, D., Pfister, C., Roberts, N., Schindler, A., Schurer, A., Solomina, O., Toreti, A., von Gunten, L., Wahl, E., Wanner, H., Wetter, O., Xoplaki, E., Yuan, N., Zanchettin, D., Zhang, H. & Zerefos, C. ”European summer temperatures since Roman times”, *Environmental Research Letters* 11 (2016): 024001, doi:10.1088/1748-9326/11/1/024001.
- Moilanen, Inka**, ”The Concept of the Three Orders of Society and Social Mobility in Eleventh-Century England”, *English Historical Review* 131(2016).
- Odelman, Eva**, ”A ’Semi-Critical’ Edition of the Model Sermon Collection Sermones moralissimi de tempore by Nicolaus de Aquaevilla”, i Elisabet Göransson, **Gunilla Iversen, Barbara Crostini, Brian M. Jensen, Erika Kihlman, Eva Odelman, Denis Searby** (red.), *The Arts of Editing Medieval Greek and Latin: A Casebook* (Toronto: Pontifical Institute of Medieval Studies, 2016): 268–289.
- Pinto Costa, Paula, de Fonseca, Luís Adão & **Jensen, Kurt Villads**, ”Military Orders Between Territorialization and Periphery from the 12th to the 16th Century. A comparative perspective on Portugal and Denmark”, *Scandinavian Journal of History* 41 (2016): 141–159.
- Retsö, Dag**, ”Emigration from the Nordic countries to Brazil, 1880–1914”, *Iberoamericana* 45 (2016): 6–18.
- Yang, Fengmei, Wang, Naiang, Shi, Feng, **Ljungqvist, Fredrik Charpentier**, Zhao, Sen & Liu, Ting, ”The spatial distribution of precipitation over the West Qinling region, China, AD 1470–2000”, *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology* 443 (2016): 278–285.
- Widgren, Mats, Maggs, Tim, Pliik, Anna, **Risberg, Jan & Schoeman, Maria H.**, ”Precolonial agricultural terracing in Bokoni, South Africa: Typology and an exploratory excavation”, *Journal of African Archaeology* 14 (2016): 33–53.
- Äikäs, Tiina & **Spangen, Marte**, ”New Users and Changing Traditions—(Re)Defining Sami Offering Sites”, *European Journal of Archaeology* 19 (2016): 95–121.

Vetenskapliga artiklar i antologier och dylikt

- Andersson, Roger**, ”Vadstena”, i David Wallace (red.), *Europe: a literary history 1348–1418. Volume I* (Oxford: Oxford University Press, 2016): 611–626.
- Bergqvist, Kim**, ”Makten och moralen: Historieskrivning i det medeltida Spanien”, i Annika Sandén & Elisabeth Elgán (red.), *Kunskapens tider. Historiska perspektiv på kunskapssamhället* (Stockholm: Stockholm University Press, 2016): 19–42.
- Eriksson, Bo**, ”Broccman i hushållsböckernas värld – tradition och innovation”, i Håkan Tunón (red.), *En fullständig Svensk Hus-hålds-bok af Reinerus Reineri Broccman: En handbok i gårds- och hushållskötsel från 1700-talets första hälft samt Broccmans världs och hushållsbok belyst i åtta artiklar av nutida forskare* (Stockholm: Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, 2016).
- Gejrot, Claes**, ”Original Value. ”On Diplomatics and Editorial Work”, i Elisabet Göransson, **Gunilla Iversen, Barbara Crostini, Brian M. Jensen, Erika Kihlman, Eva Odelman & Denis Searby** (red.), *The Arts of Editin Medieval Greek and Latin. A Casebook* (Toronto: Pontifical Institute of Mediaeval Studies, 2016).
- Hedström, Ingela**, ”Tradition, variation, kontemplation – bönböcker från svensk medeltid”, i Fredrik Heiding & Magnus Nyman (red.), *Doften av rykande veckar – reformationen ur folkets perspektiv* (Skellefteå: Artos, 2016): 137–168.
- Holm, Olof**, ”Jämtlands och Härjedalens dansk-norska läns herrar och fogdar 1601–1645”, i Olof Holm, Georg Hansson & Christer Kalin, (utg.), *Böter och fredsköp. Jämtlands och Härjedalens saköreslängder 1601–1645* (Östersund: Jämtlands läns fornskriftsällskap och Landsarkivet, 2016): 277–286.
- Holm, Olof**, ”Namnet Andersön i Storsjön i Jämtland – förhistoriskt eller medeltida?”, i Lars-Erik Edlund, Elzbieta Strzelecka & Thorsten Andersson (red.), *Mellannorrland i centrum. Språkliga och historiska studier tillägnade professor Eva Nyman* (Umeå: Kungl. Skytteanska Samfundet, 2017): 257–266.
- Jensen, Brian Møller**, ”A Modified Diplomatic Edition of Lectionarium Placentinum”, i Elisabet Göransson, **Gunilla Iversen, Barbara Crostini, Brian M. Jensen, Erika Kihlman, Eva Odelman, Denis Searby** (red.), *The Arts of Editing Medieval Greek and Latin: A Casebook* (Toronto: Pontifical Institute of Medieval Studies, 2016): 198–217.
- Jensen, Kurt Villads**, ”Doktor Damp og Koranens etik”, i Janus Møller Jensen & Carsten Selch Jensen (red.), *Krig, korstog og kulturmøder i 1700-tallet* (Nyborg: Østfyns Museer, 2016): 143–171.
- Jensen, Kurt Villads & Bregnsbo, Michael**, ”Introduction”, i Michael Bregnsbo & **Kurt Villads Jensen** (red.), *Schleswig Holstein. Contested region(s) through history* (Odense: University Press of Southern Denmark, 2016): 7–14.
- Jensen, Kurt Villads**, ”Crusading at the End of the World. The Spread of the Idea of Jerusalem after 1099 to the Baltic Sea Area and to the Iberian Peninsula”, i Torben K. Nielsen & Iben Fonnesberg-

- Schmidt (red.), *Crusading on the Edge. Ideas and Practise of Crusading in Iberia and the Baltic Region* (Turnhout: Brepols, 2016): 153–176.
- Jensen, Kurt Villads**, "Holy War – Holy Wrath! Baltic Wars Between Regulated Warfare and Total Annihilation Around 1200", i Kirsi Salonen & Sari Katajala-Peltomaa (red.), *Church and Belief in the Middle Ages: Popes, Saints, and Crusaders* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2016): 227–250.
- Jensen, Kurt Villads**, Katajala-Peltomaa, Sari & Salonen, Kirsi, "Popes, Conversion, and Sainthood in Western Christianity", i Kirsi Salonen & Sari Katajala-Peltomaa (red.), *Church and Belief in the Middle Ages: Popes, Saints, and Crusaders* (Amsterdam: Amsterdam University Press, 2016): 11–35.
- Jonsson, Kenneth**, "The English monetary reform c. 973 and its implications for Viking studies", i Val E. Turner, Olwyn A. Owen & Doreen J. Waugh (red.), *Shetland and the Viking world: Papers from the Proceedings of the Seventeenth Viking Congress* (Lerwick: Shetland Heritage Publications, 2016): 293–300.
- Kihlman, Erika**, "The 'Representative Text': Editing Sequence Commentaries", i Elisabet Göransson, **Gunilla Iversen, Barbara Crostini, Brian M. Jensen, Erika Kihlman, Eva Odelman & Denis Searby** (red.), *The Arts of Editing Medieval Greek and Latin: A Casebook* (Toronto: Pontical Institute of Medieval Studies, 2016): 218–247.
- Kuusela, Tommy**, "'He Met His Own Funeral Procession': The Year Walk Ritual in Swedish Folk Tradition", Tommy Kuusela & Giuseppe Maiello (red.), *Folk Belief and Traditions of the Supernatural* (Köpenhamn: Beewolf Press, 2016): 58–91.
- Kuusela, Tommy**, "An American Werewolf in Trelleborg: Representation of the Werewolf in Swedish Folk Belief and Popular Culture", i Barbara Brodman & James E. Doan (red.), *The Supernatural Revamped: From Timeworn Legends to Twenty-First-Century Chic* (Madison: Fairleigh Dickinson University Press, 2016): 83–96.
- Källström, Magnus**, "Byzantium reflected in the runic inscriptions of Scandinavia", i Fedir Androshchuk, Jonathan Shepard & Monica White (red.), *Byzantium and the Viking world* (Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis, 2016): 169–186.
- Källström, Magnus & Wändesjö, John**, "'Fader, i dina händer lämnar jag min ande.' Död och begraven centralt i Spånga", i Anna Östling (red.), *Runstenarnas tid* (Stockholm: Stockholms läns museum, 2016): 38–48.
- Källström, Magnus**, "Kungen, bryten och märket. Till tolkningen av runblocket U 11 vid Hovgården på Adelsö och något om runstenarnas placering", *Saga och Sed, Kungl. Gustav Adolfs Akademiens årsbok 2015*: 67–86.
- Källström, Magnus**, "Runor och runstenar i Stockholm", i Susanne Thedéen & Torun Zachrisson (red.), *Stockholm före Stockholm. Från äldsta tid fram till 1300* (Stockholm: Stockholmia, 2016): 113–147.

- Källström, Magnus**, "The Rune Carver Åsmund Kåresson and the Runic Tradition in Northern Sweden", i Val E. Turner, Olwyn A. Owen & Doreen J. Waugh (red.), *Shetland and the Viking World. Papers from the Proceedings of the Seventeenth Viking Congress, Lerwick* (Lerwick: Shetland Heritage Publications, 2016): 251–256.
- Källström, Magnus**, "Sven och Åsmund ristade rätta runor. Runstenar i Gästrikland", *Från Gästrikland 2016: "Fornsaker" och nyare företeelser*: 4–45.
- Källström, Magnus**, "Viking Age runes", i Gunnar Andersson (red.), *We call them vikings* (Stockholm: Historiska museet, 2016): 72–79.
- Källström, Magnus**, "Vikingatidens själ. Ett runord och den svenska missionshistorien", i Daniel Andersson, Lars-Erik Edlund, Susanne Haugen & Asbjørg Westum (red.), *Studier i svensk språkhistoria 13. Historia och språkhistoria* (Umeå: Institutionen för språkstudier, Umeå universitet, 2016): 151–165.
- Källström, Magnus & Kitzler Åhfeldt, Laila**: "Runverket" [Årsberättelse från vissa forskningsföretag m.m. Verksamhetsåret 2015], *Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien årsbok 2016*: 207–208.
- Moilanen, Inka**, "Retoriikka ja historian tulkinta", i Kari Väyrynen & Jarmo Pulkkinen (red.), *Historian teoria: Lingvistisestä käänneestä mahdolliseen historiaan* (Tampere: Vastapaino, 2016): 114–143.
- Nordberg, Andreas & Wallenstein, Frederik**, "'Laughing I Shall Die!': The Transformations of Berserkers and *Úlfheðnar* in Old Norse Society", i Peter Haldén & Peter Jackson (red.), *Transforming Warriors: The Ritual Organization of Military Force* (New York: Routledge, 2016): 49–65.
- Odelman, Eva**, "A 'Semi-Critical' Edition of the Model Sermon Collection *Sermones moralissimi de tempore* by Nicolaus de Aquaevilla", i Elisabet Göransson, **Gunilla Iversen, Barbara Crostini, Brian M. Jensen, Erika Kihlman, Eva Odelman & Denis Searby** (red.), *The Arts of Editing Medieval Greek and Latin: A Casebook* (Toronto: Pontifical Institute of Medieval Studies, 2016): 268–289.
- Retsö, Dag**, "Tidender i orons tid: Informationsförmedling under senmedeltiden", i Annika Sandén & Elisabeth Elgán (red.), *Kunskapens tider. Historiska perspektiv på kunskapssamhället* (Stockholm: Stockholm University Press, 2016): 6–18.
- Searby, Denis**, "Sophonias", i Richard Goulet (red.), *Dictionnaire des philosophes antiques: VI de Sabinillus à Tyrsénos* (Paris: CNRS Editions, 2016): 473–477.
- Searby, Denis**, "Stéphanos d'Alexandrie", i Richard Goulet (red.), *Dictionnaire des philosophes antiques: VI de Sabinillus à Tyrsénos* (Paris: CNRS Editions, 2016): 563–579.
- Sheiban, Hossein**, "Kritiskt tänkande på andra villkor: Poeten Hāfez i medeltidens Persien", i Annika Sandén & Elisabeth Elgán (red.), *Kunskapens tider. Historiska perspektiv på kunskapssamhället* (Stockholm: Stockholm University Press, 2016): 128–156.

Wallenstein, Frederik, ”Efterord”, i Mats Malm (övers.), *Gísli súrsson's saga* (Stockholm: Bokförlaget Faethon, 2016): 113–164.

Wåghäll Nivre, Elisabeth, ”Würdigung”, i Karin Cieslik, Helge Perplies & Florian Schmid (red.), *Materialität und Formation: Studien zum Buchdruck des 15. bis 17. Jahrhunderts. Festschrift für Monika Unzeitig* (Bremen: Edition lumière, 2016): 11–16.

Doktorsavhandlingar

Karlsson, Johnny, *Spill: Om djur, hantverk och nätverk i Mälardalen under vikingatid och medeltid* (Stockholm: Institutionen för arkeologi och antikens kultur, 2016): 232 sidor.

Ljung, Cecilia, *Under runristad häll: Tidigkristna gravmonument i 1000-talets Sverige 1–2* (Stockholm: Explicare, 2016). 285 + 350 sidor.

Spangen, Marte, *Circling Concepts. A Critical Archaeological Analysis of the Notion of Stone Circles as Sami Offering Sites* (Stockholm: Stockholms universitet, Institutionen för arkeologi och antikens kultur, 2016): 420 sidor.

Wahlsten Böckerman, Robin, *The metamorphoses of education: Ovid in the twelfth-century schoolroom* (Stockholm: Department of Romance Studies and Classics, Stockholm University, 2016): 399 sidor.

Populärvetenskapliga böcker

Eriksson, Bo, *Monster. En världshistoria om det skrämmande* (Stockholm: Natur & Kultur, 2016): 494 sidor.

Populärvetenskapliga artiklar

Bergqvist, Kim, ”Hellre död än vanärad: om ideologi, heligt krig och institutionalisering i det medeltida Spanien och Portugal”, i Mattias Hessérus & Peter Luthersson (red.), *Krig: tjugotvå försök* (Stockholm: Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål, 2016): 11–19.

Jensen, Brian Møller, ”Lost in a Roman Wilderness of Pain”, i *Viby Gymnasium 2016. Årsbog og jubileumsskrift*, 50 (Århus, 2016): 18–21.

Jensen, Kurt Villads, ”Eklektiskt men fundamentalt spännande om reformationen. Doften av rykande veckor. Reformationen ur folkets perspektiv”, i Fredrik Heiding & Magnus Nyman (red.), *Signum: katolsk orientering om kyrka, kultur, samhälle* 8 (2016): 46–49.

Jonsson, Kenneth, ”Vikingasilver: Djuped och Stige – två spännande skatter i norra Sverige”, (Härnösand: Murberget Västernorrland, 2016): 25 sidor.

Ljungqvist, Fredrik Charpentier, ”Nya perspektiv på nordisk järnålder och medeltid”, *Aktuell om historia* 1 (2016): 7–24.

- Ljungqvist, Fredrik Charpentier**, ”Tydliga spår efter historiens extremväder”, *Forskning & Framsteg* 6 (2016): 50–55.
- Ljungqvist, Fredrik Charpentier**, ”Klimatet i backspegeln”, *Gaudeamus* 3 (2016): 12–13.
- Källström, Magnus**, ”Himmelrike och sjömansliv – runfynden i Vrena kyrka”, *Sörmlandsbygden* (2016): 171–186.
- Källström, Magnus**, ”Runstenarnas magi – på runstensjakt i Sigtuna”, *Sigtunaguide* (2016): 26–29.
- Källström, Magnus**, ”Vardagens runor”, *Sigtunaguide* (2016): 32–33.
- Källström, Magnus**, ”Nyfunnen runsten i Norrby”, *Glimtar från Haningebygden* 4 (2016): 14–15.
- Tjällén, Biörn**, ”Finnen, svensken och Irlands uppror”, *Svenska Dagbladet* den 25 mars (2016).

Recensioner

- Bergqvist, Kim**, ”Normbrytande könsidentiteter under medeltiden” [Recension av *Medeltidens genus*, red. Lars Hermanson och Auður Mágnusdóttir], *Respons* 6 (2016).
- Holm, Olof**, [Recension av Anders Wepsäläinen, *Stalotomterna. En kritisk granskning av forskningsläget rörande en omdiskuterad fornlämningstyp*, Acta Academiae Regiae Gustavi Adolphi 117, Uppsala 2011], *Fornvännen* 111 (2016): 62–64.
- Jensen, Kurt Villads**, [Recension av Steinar Imsen (red.), *Rex insularum. The King of Norway and His 'Skattlands' as a Political System c. 1260–c. 1450*], *Historisk tidsskrift* 95 (2016): 311–314.
- Kihlman, Erika**, [recension av Erik Kwakkel, ed., *Manuscripts of the Latin Classics 800–1200*], *Speculum* 91 (2016): 517–518.
- Myrberg Burström, Nanouschka**, [Recension av Screen, Elina. *Sylloge of Coins of the British Isles, Norwegian Collections, part I (Vol. 65) & II (Vol. 66)* (Oxford: University Press 2013 & 2015)], *Fornvännen* 1 (2016): 66–68.

Redaktörskap

- Bregnsbo, Michael & **Jensen, Kurt Villads** (red.), *Schleswig Holstein. Contested region(s) through history* (Odense: University Press of Southern Denmark, 2016).
- Göransson, Elisabet, **Iversen, Gunilla, Crostini, Barbara, Jensen, Brian M., Kihlman, Erika, Odelman, Eva & Searby, Denis** (red.), *The Arts of Editing Medieval Greek and Latin: A Casebook* (Toronto: Pontical Institute of Medieval Studies, 2016) 452 sidor.
- Jensen, Brian Møller, Crostini, Barbara & Iversen, Gunilla** (red.), *Ars Edendi Lecture Series. Volume IV* (Stockholm: Stockholm University Press, 2016): 207 sidor.
- Jensen, Brian Møller, Pade, Marianne, Cullhed, Anders & Hallengren, Anders** (red.), *Fiction and Figuration in High and Late Medieval Literature* (Rom: Edizioni Quasar, 2016): 122 sidor.
- Kuusela, Tommy & Maiello, Giuseppe** (red.), *Folk Belief and Traditions of the Supernatural* (Köpenhamn: Beewolf Press, 2016).